

בית משפט לענייני משפחה באילת

תלה"מ 21-04-30958 פלוני נ' אלמונית

מספר בקשה: 14

לפני כב' סגן הנשיא, השופט מרדכי (מוטי) לוי

תובע

פלוני

מיוצג ע"י עו"ד מורן סמון

נגד

נתבעת

אלמונית

מיוצגת ע"י עוה"ד לורי גייזלר ומורן ואלך

החלטה

בעניין: מועד חתונתם של הצדדים

1. הצדדים שלפני חלוקים על מועד נישואיהם. הקורא שורה זו אינו יכול שלא להרים גבה ולהשתאות. במה דברים אמורים?
2. הצדדים נישאו פעמיים :

החתונה הראשונה נערכה ב'טקס' רפורמי ביום 5/11/2009 ובהמשך חייהם המשותפים נישאו כדמו"י ביום 1/7/2010 היא החתונה המאוחרת.
3. בדיון שהתקיים לפני ביום 1/11/2021 בו נדונה, בין היתר, שאלת מינוי מומחה לצורך ביצוע איזון משאבים בין הצדדים הודיעו באי כוח הצדדים ש"אין לנו הסכמה על מועד הנישואין".
4. בהחלטתי העוקבת לדיון ביקשתי מכל אחד מהצדדים לסכם בהיקף של עמוד לעניין מועד הנישואין ותינתן החלטתי במחלוקת זו.
5. יוקדם ויובהר שאין בדיון במסגרת החלטה זו כל התייחסות להיבט ההלכתי של נישואין שהרי אלו אינם בסמכותי וכל מטרתה בהיבט האזרחי לצורך איזון המשאבים ובאנלוגיה קביעת מועד הקרע שאין בו להכריע כשלעצמו בשאלת הגירושין.

עיקר טענות האיש:

5. הנשואים הראשונים "נישואים אזרחיים" כלשונו "נייר הכתובה שניתן במעמד הטקס הזה היה סמלי והנישואין אינם מוכרים בישראל."

האיש הפנה לסעיפים 2א ו-3 לפקודת הנישואין והגירושין (רישום) הדנים בהיבט הטכני של רישום בני זוג כנשואים במרשם ולסעיף 2 ל-חוק שיפוט בתי דין הרבניים (נישואין וגירושין) התשי"ג-1953 הקובע ש"נישואין וגירושין של יהודים יערכו על פי דין תורה"

סיכם טיעונו האיש: "מכל המקובץ לעיל עולה, שיהודים שמבקשים להירשם לנישואין, צריכים לקיים נישואין על פי דין תורה, ולרשום את נישואיהם בשעת סידור הגירושין. במקרה דנא, רישום הנישואים נעשה ביום 01/07/10 – הוא המועד הקובע, נוכח כך שנישואין רפורמיים אינם מוכרים ע"י מרשם הנישואין של מדינת ישראל.

בנסיבות הללו, הטקס הרפורמי, אינו מוכר בישראל כטקס נישואין המאפשר רישום נישואין, ונוכח כך שהצדדים נישאו כדמו"י ביום 01/07/10 ונישואיהם נרשמו במרשם, הרי שיש לראות במועד זה כמועד הקובע לנישואיהם של הצדדים."

עיקר טיעוני האישה:

6. טקס החתונה הראשונה היה טקס דתי בלתי פורמלי שכן, אותה עת, טרם נכנס לתוקף תיקון לחוק בנושא תגמולים לאלמנות שנישאו בשנית "ולתובע היה חשוב שהנתבעת תמשיך לקבל את מלוא הזכויות המגיעות לה" כאלמנה. לאחר שהחוק תוקן הצדדים נישאו זו לזה כדמו"י, באופן רשמי..."

האישה גיורת שעברה הליך גיור "מפרד" בזמן שירותה הצבאי כך שלא הייתה מסכימה להינשא בטקס רפורמי/אזרחי כטענת האיש.

הוסיפה האישה וטענה "די בהודאת התובע, כי הצדדים נישאו זל"ז ביום 5/11/09 כדי להביא למסקנה כי זהו מועד נישואי הצדדים, שהרי בעת קביעת מועד הנישואין, ובפרט לצרכי איזון משאבים, אין כל דרישה כי הנישואין יתקיימו בטקס מסוג זה או אחר (שהרי גם נישואים אזרחיים, לצורך העניין, מוכרים לעניין חוק יחסי ממון) ודי בעצם קיום טקס נישואין כדי להעיד על כוונת הצדדים לקשור גורלם זה בזה. במקרה דנן, הצדדים התייחסו לחתונתם הראשונה כחתונה העיקרית, המשנה את הסטטוס שלהם לנשואים והופכת אותם לזוג נשוי לכל דבר ועניין".

לביסוס טענה זו טענה האישה:

החתונה הראשונה התקיימה ב-XXX אליה הוזמנו XXX בני משפחה וחברים בניגוד לחתונה המאוחרת שנערכה בדיסקרטיות בבית כנסת בעיר XXX (בה לא התגוררו הצדדים לעת ההיא) עם בני משפחה גרעינית ללא ידיעת החברים והמשפחה המורחבת כאשר היא מצויה בחודש השלישי להריונה.

האישה צירפה לביסוס עמדתה את ההזמנה לחתונה הראשונה שזו לשונה :

"בס"ד

"זה היום נגילה ונשמחה בו" (תהילים)

XXX ו-XXX מתחתנים

אנו שמחים להזמינכם לחגוג עימנו את יום נישואינו

שיערך אי"ה ביום חמישי י"ח בחשוון תש"ע

5.11.2009

בשעה 19:30 באולמי "XXX" XXX

נשמח לראותכם בין אורחינו

הורי החתן

" XXX

הורי הכלה

XXX

עוד צירפה האישה תמונות מהחתונה בה נראה האיש חותם על שטר כתובה בנוכחות האבות ורב; האישה לבושה בשמלת כלה לבנה; האיש עונד טבעת על אצבעה של האישה; האיש עטוף בטלית מתחת לחופה כשכוס לרגליו; פוסט של הרב שחיתן הצדדים בחתונה הראשונה המתואר כ-"הרב XXXX"; תמונת האיש כשהוא אוזן בשטר הכתובה אל מול המצלמה וכן צילום של שטר הכתובה חתום על ידי האיש בפני שני עדים.

האישה צירפה גם תכתובת בינה לבין האיש מיום 5/11/2018: האחרון שלח לה ביום 25/6/2017 צילום מסמך וכתב "תראי מה מצאתי בניירת..." האישה שאלה "מה זה" והשיב האיש "של החתונה :)" מסמך זה בכותרתו ארגון חתונה בתוכנו מעיד על התייחסות לחתונה הראשונה.

כן צירפה האישה הודעה ששלח לה האיש ביום 5 בנובמבר 2018 בה כתב לה "XXX יקרה שלי, 9 שנים של ביחד, בטוב וברע, בעליות וברידות, אבל ביחד למען מטרה משותפת של משפחה מאוחדת ואוהבת...אוהב אותך מאוד, תמיד נמצא אהיה לצידך ולמענך..."

דיון:

7. ראוי היה לה לעמדת האיש שלא תובא במתכונתה ויש להצר על הבאת הדברים המשיקים לחוסר תום לב.

ההצמדות להיבט הפורמלי של אופן ודרך התייחסות המרשם לבני זוג כנשואים כדי להעיד על כוונתם למועד טקס הנישואין, אותם נישואים אזרחיים כהגדרתו, חוטאת לאמת גם של האיש ועל כך בהמשך.

8. האיש מתאר את החתונה כ-"טקס רפורמי". מבלי כמובן למעט בחשיבות אותו טקס כטקס רפורמי אין לפני כל הוכחה שדובר בטקס רפורמי ומה משמעותו במישור היחסים של הצדדים עצמם. נשאלת השאלה מהו טקס?

על פי מילוג מילון עברי אינטרנטי "מדובר באירוע חגיגי רשמי ומובנה לציון אירוע". מילון אבן שושן מגדיר טקס כ"צדמוניה חגיגה, מסיבה בסדר ובתכנית ערוכים מראש" והמילון העברי של יהודה גור מגדיר טקס כ"מנהג, סדר אורח עולם". יהא הפירוש אשר יהא מבין השלושה טקס הוא מפגש שבא להעיד על אירוע. מהותו של האירוע וחיותו ניזונים ממה שעורכיו מייחסים לו ובמקרה שלפני לאור המסמכים שצורפו על ידי האישה – חתונה. אין ספק שהצדדים ראו באירוע חתונה. כל המאפיינים של חתונה היו שם: הזמנה שהזמינה את האורחים להשתתף בחתונתם; תארים של האיש והאישה כחתן וכלה בהתאמה; רב; כתובה; שבירת כוס והענקת טבעת – חתונה על פי המנהג, סדר העולם אם תרצה.

9. קבלת עמדת האיש - שנועדה לשלול מהאישה צבר זכויות לפרק הזמן שבין החתונה הראשונה למאוחרת מחזירה את הדיון במשמעות הזוגיות שנים אחורנית. משל לא הגענו לתקופה בה המבנים המשפחתיים קיבלו צורות והיבטים שונים החל מזוגות חד מיניים, זוגיות משותפת במגורים שאינם משותפים, חיי משפחה ללא נישואין, ידועות בציבור ועוד מבנים המציגים את המשפחה החדשה.

10. קראתי את טענת האיש שהחתונה הראשונה לא יכולה להיחשב שכן נישואין וגירושין בישראל נערכים על פי דין תורה. כבר הדגשתי לעיל שאין בהחלטתי זו כל קביעה לעניין ההיבט ההלכתי אלא לצורך בו הוצף – איזון המשאבים. בשולי הדברים ובהירות הראויה אדגיש שספק בעיני שבנסיבות של הצדדים שלפני לא ניתן לראות בהם כנשואים: "...יש להקדים ולהדגיש את ההבחנה בין ההיבט המינהלי ובין ההיבט המשפטי המהותי, כלומר, יש להבחין בין שאלת רישומם של נישואין ובין שאלת תוקפם. כך, למשל, תוקפם המהותי של נישואין בין יהודים תלוי בהוראות של הדין היהודי לפיו יכול אדם לקדש אשה במעמד "פרטי" ללא גושפנקה ציבורית, וקידושיו תופסים לכל דבר. אולם, מחמת תקנת הציבור לא יירשמו בני הזוג כנשואים במרשם האוכלוסין, אם היה בידם לערוך את נישואיהם כדת וכדין לפני הרשות הדתית. ... הרישום במרשם האוכלוסין אינו משמש אפילו בגדר ראיה לכאורה לנכונותו..." (פנחס שיפמן דיני המשפחה בישראל (כרך ראשון) תשנ"ה (עמ' 305)).

11. ברם, כאמור, אין בכוונתי להיכנס למשמעות החתונה הראשונה בהיבט ההלכתי.

12. השאלה שלפני היא, אם כן, האם על סמך אומד דעתם במועד החתונה הראשונה - לא היום - כוונתם הייתה להקים תא משפחתי. לטעמי אין ספק.

התשובה לשאלה רלוונטית ללב ליבה של המחלוקת שלפני: מישור היחסים שבין הצדדים עצמם ולא במרקם היחסים של הזוגיות שלהם במישור הציבורי, הרישומי או ההלכתי.

13. המעיין במובא לעיל אינו יכול להטיל ספק שרצונם של בני הזוג לעת ההיא היה להינשא ולראות עצמם מאוחדים בברית זוגית האחד עם השנייה ולא עשו כן לאותו מועד מטעמי נוחות (או הכתבה של האיש) לצורך המשך קבלת ההטבות של האשה כאלמנה. חיזוק לסברה זו עולה מכך שכאשר שונה החוק וזכויותיה של האשה לא היו עוד כמכשלה נישאו הצדדים בשנית והפעם כדמו"י.

14. כך, לשאלה זו שני היבטים משיקים: לשאלה אם מדובר בחתונה אם לאו משיקה התוצאה של מועד איזון המשאבים. ככל שעניין לנו בחתונה הרי שמועד איזון המשאבים ימנה מאותו מועד והחלטה שונה תוביל לאיזון החל מהמועד בו נישאו כדמו"י.

גם אם אקבל את טענתו של האיש הרי שגם הוא אינו מתכחש לקיום תא משפחתי מאז החתונה הראשונה. משכך, אין ספק שהם היו לפחות ידועים בציבור על המשתמע מכך והשאלה, שאינה עניינה של ההחלטה, מה המשמעות של פרק הזמן בין שתי החתונות לעניין איזון המשאבים.

15. לאחר ששקלתי את ההיבטים של השאלות המונחות לפני ובהסתייגות שהובאה לעיל להשלכות החלטתי אני קובע שלצורך איזון המשאבים הצדדים נישאו בחתונה הראשונה.

16. מתיר פרסום ההחלטה בהשמטת פרטים מזהים.

17. התובע יישא בהוצאת הנתבעת בסך 1,500 ₪.

18. תואיל המזכירות לשלוח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ו טבת תשפ"ב, 30 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.

מרדכי (מוטי) לוי, שופט, סגן הנשיא